

Tariff og konfliktberedskap

2024

Innhold i økta

Tariff i fjor og i år

Utdanningsforbundet Nordland sitt arbeid før, under og etter en streik

Faglig støtte til lokallagene

Lokal mobilisering – hva kan vi gjøre?

Eventuelle møtepunkter underveis

Tariffavtaler

Utdanningsforbundet Nordland

Oslo

UTDANNINGS
FORBUNDET

PBL

UTDANNINGS
FORBUNDET

UTDANNINGS
FORBUNDET

abelia

UTDANNINGS
FORBUNDET

ARBEIDSGIVERFORENINGEN
SPEKTER

UTDANNINGS
FORBUNDET

barnehagene

UTDANNINGS
FORBUNDET

Tariffområde Staten

Staten ved Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet forhandler på vegne av alle statlige virksomheter. DFD har ansvaret for den sentrale arbeidsgiverfunksjonen i staten.

Anita Karlsen

- Utdanningsforbundet legger inn krav til Unio
- Unio sitt styre vedtar overordnede krav
- De ulike forhandlingsutvalgene vedtar endelige krav
 - KS (ledet av Utdanningsforbundet), Spekter (ledet av NSF), Stat (Ledet av PF), Virke og KA
- Forhandlingene føres enten sentralt (lønn, minstelønn, lønnstabell), lokalt (Partene utarbeider egen lønnspolitik) eller i en kombinasjon
- Brudd og plassoppsigelse
- Mekling (mekleren legger, om mulig) frem forslag til ny tariffavtale
- Konflikt, streik eller lockout
- Lønnsnemd (Frivillig eller tvungen)
- Ny tariffavtale
 - Enighet under forhandlingene, gjennom mekling og uravstemning, gjennom lønnsnemd

Tariff i fjor

Utdanningsforbundet Nordland

«Undervisningspers
sonalet hadde et
godt lønnsoppgjør i
2023»

Stillingsgrupper KS	2023 anslått	2023 registrert
Stillinger uten særskilt krav om utdanning	6,7	6,0
Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	6,0	5,9
Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	5,8	5,7
Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	5,6	6,0
Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	5,4	6,0
Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig U/H-utdanning	6,2	6,5
Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	5,8	5,4
Lektor med tilleggsutdanning	6,2	6,4

- **Tilsynelatende et godt oppgjør for lærere i 2023**
 - Industriarbeidere 5,1p
 - Funksjonærer i industrien 4,0p (Redusert bonus)
 - Statlig: 6,4p (overheng 2,5)
 - Kommunalt ansatte i helhet 5,6p (overheng 1,8)
 - Undervisningspersonale 6,1p (overheng 1,8)
- **Samlet vekst 2018-2023**
 - Kommuneansatte i alt: 18,23p
 - Skole: 16,9p
- **Konflikten i 2022 trakk årslønnsvekst i 2023 opp med 0,2 prosentpoeng samlet i kommunesektoren og 0,7 for undervisningspersonale alene.**

Beregnet årslønnsvekst, glidning og overheng

	Gj.snittlig årslønnsvekst			Årslønn 2023	Over- heng til 2024	Glidning	
	18-23	21-22	22-23			Gj.snitt 22-23	Gj.snitt 19-23
Industri i alt i NHO-bedrifter	3,4	4,0	4,8	728 400	1,7		
- industriarbeidere	3,3	3,5	5,1	572 500	1,6	1,8	1,2
- industrifunksjonærer	3,4	4,9	4,0	917 000	1,8	2,0	1,9
Varehandel Virke-bedrifter	3,8	3,7	3,9	629 900	1,7	1,7	2,2
Finanstjenester	3,9	5,0	4,4	812 500		0,9	1,4
Statsansatte	3,8	4,3	6,4	712 000	2,5	1,6	0,8
Kommuneansatte	3,4	3,7	5,6	611 600	1,8	0,9	0,7
-undervisningsansatte	3,2	3,3	6,1	662 700	1,8	0,6	0,3
-øvrige ansatte i kommunene	3,6	3,9	5,5	597 000	1,7	1,1	0,8
Spekter Helse	3,8	4,5	5,8	723 400	2,5	0,5	0,5
Øvrige Spekter-bedrifter	3,5	4,0	5,4	653 700	1,5	0,1	0,2

Kilde: Teknisk beregningsutvalg for inntektsoppgjørene tabellene 1.1,1.3 og 2,3(mars-rapporten 2024).

1: Staten eksklusiv forsvaret har en lønnsvekst på 6,0 pst. Endring i variable tillegg, hovedsakelig i forsvaret, bidrar med om lag 0,6 prosentpoeng.

2: Konflikten i 2022 trakk årslønnsveksten i 2023 opp med 0,2 prosentpoeng for kommunesektoren samlet og opp med 0,7 prosentpoeng for undervisningsansatte.

3: Sammensetningseffekter som følge av økt andel legeårsverk gir 0,3 prosent økt lønnsvekst.

4: Dette må ses i sammenheng med konflikten i KS-området.

Viktige datoer:

KS: 15. april

Stat: 22. april

Spekter: 9. april (del A)

PBL: 29. mai

KA: 11. juni

Virke 17. juni

Mekling i KS og stat:
21.-23. mai

Høyere verdsetting av offentlig ansatte reduserer likelønnsgapet

- Arbeidsgivere sliter med å beholde og rekruttere ansatte med høyere utdanning
- Lovpålagte oppgaver har stor betydning for befolkningen
- Samfunnet har store ambisjoner for alle våre yrkesgrupper
- Må redusere lønnsgapet mellom offentlig og privat sektor
- Det grønne skiftet medfører at det må satses på forskning og høyere utdanning
- Lønnsomhet i konkurranseutsatt industri er svært god
- Lønnskostnadsandel i industri har sunket
- Lav arbeidsledighet i landet

Unio støtter en fortsatt koordinert lønnsdannelse i Norge.

Men:

- Praktiseringen har bidratt til å sementere forskjeller i lønnsnivå
- Tar for liten grad hensyn til bemanningsutfordringer i offentlig sektor
- Uforsvarlig og lite bærekraftlig utvikling
- Utfordringene kan måtte innebære høyere ramme i offentlig sektor enn i industrien
- Reallønnsnedgang for høytutdannede grupper i offentlig sektor kan ikke fortsette
- God kvalitet på offentlige tjenester er et politisk ansvar
- Høye studielån forsterker utfordringene

«Det må bli slutt på forestillingen om at verdiskapning kun skjer i privat sektor»

Overordnede krav

Gjelder alle tariffområder

Gjelder alle Unio sine medlemsorganisasjoner

- Lønnsoppgjøret må sikre Unios medlemmer en klar reallønnsvekst. Reallønnsnedgangen vi har sett de siste årene kan ikke fortsette
 - Tariffoppgjøret må bidra til å redusere lønnsgapet mellom offentlig og privat sektor for ansatte med høyere utdanning
 - Offentlig sektor må, som privat sektor, bruke lønn som virkemiddel for å rekruttere og beholde ansatte med nødvendig utdanning og kompetanse

Norsk industri (NHO) og Fellesforbundet (LO)

TBU beregnet pris- og lønnsnivå, samt lønnsvekst i forskjellige bransjer

Frontfaget startet sine forhandlinger 18. mars

- Forbundsvis oppgjør i 2024, Fellesforbundet startet

Det ble brudd i forhandlingene 21. mars

Fellesforbundet sendte plassoppsigelse på 14 301 arbeidstakere i 134 bedrifter

Dyr tid, renteøkning, over styrket kjøpekraft.inntekt under etter- og videreutdanning. Velferdspermisjon

Det ble enighet i frontfaget 7. april

Rammen ble 5,2%

Utfordringer for Utdanningsforbundet i tariffoppgjøret

Utdanningsforbundet Nordland

- **Holden 4 – rapporten**

- Ønsker ikke endringer av vesentlig grad på frontfagsmodellen
- Unio representerte mindretall vedrørende *reell lønnsvekst og TBU-tallene, ulike økonomiske rammer i ulike forhandlingsområder, lønn som virkemiddel og allokalisering av arbeidskraft, høytutdannede i offentlig sektor, bruk av fleksibiliteten i frontfagsmodellen*

- **Lavtlønnsprofil**

- **Forventninger fra andre fagforeninger**

- LO
- Helsepersonalet

- **Dyrtid – Verst for de med lavest lønn.**

- **Intern konkurranse i kommunesektoren spesielt**

- KS virker å finne løsninger på rekrutteringsutfordringer i helsesektoren lettere.
- Ulike tillegg som ikke tilkommer Utdanningsforbundet sine medlemmer, men gjør Unio sine medlemmer til lønnsvinnere

- **Demografiutfordringer**

- **Lønnsvekst i industrien**

- Utfordrende at industrien sjeldnere treffer ramma de selv har avtalt

Anita Karlsen

Telefongodtgjøring

- KS har kartlagt tre utfordrende områder:
 - Bruk av privat mobil for å identifisere seg
 - Bruk av privat mobil for frivillig å laste ned arbeidsverktøy
 - Bruk av privat mobil for pålagt å laste ned arbeidsverktøy
- Settes ned arbeidsgruppe for å identifisere og drøfte problemstillingene
 - Skal avgi status mot sommeren -24
- Juridisk: Prinsippielt skal arbeidsgiver stille arbeidsverktøy til disposisjon. Bruk av egen telefon skal kompenseres for
 - Rettslig uavklart
- Vil gjelde alle yrkesgrupper i kommunal sektor

Opplæringsloven:

- Kompetansekravene
 - «Tilsvarende pedagogisk kompetanse» → «Tilsvarende pedagogisk utdanning»
 - Gjelder ikke midlertidige stillinger og på vilkår
- Lærerens faglige ansvar
 - Enda ikke regulert
 - Vi ønsker det strengt regulert, samt beskyttet tittel

Ulike faktorer i tariffoppgjøret

Utdanningsforbundet Nordland

Rekrutteringsstrategien

- Med lave søkertall som får store konsekvenser, kan dette brukes?
- Hvilken argumentasjon burde være lurt?
- Må være etterprøvbare argumenter

Innspill til partiprogrammene

- Rett til lærerutdannede lærere
- Gjøre det attraktivt å jobbe som lærere i barnehager og skoler
- Kompetansesystem i barnehagene som sikrer lærerne etter- og videreutdanning, også på masternivå
- Rett til likeverdige lønns- og arbeidsvilkår for ansatte i private barnehager
- Rekruttere og beholde kvalifiserte yrkesfaglærere
- «forpliktende krav til kompetanse» fra kvalifisert veileder til nyutdannede lærere
- Styrke rådgivningstjenesten

Lærernes lønnsvekst i fjor:

2,3 prosent

Lønnsvekst for landet som helhet:

3,4 prosent

**Vi krever et
lønnsløft
for lærerne!**

Konfliktarbeidet

Utdanningsforbundet Nordland

KS, Stat, Spekter, KA: Organiseres av Unio. Ulike forhandlingsledere. KS Udf (nsf), Spekter NSF..

PBL: organiseres av Utdanningsforbundet, gjerne i samarbeid med fagforbundet

Unio sitt styre vedtar
uttakssted

Kommunikasjon fra
sentralt → lokalt

Klare kommandolinjer
fra leder til leder

Alle Unio sine
fagforeninger på
tariffområdet med

Alt er hemmelig

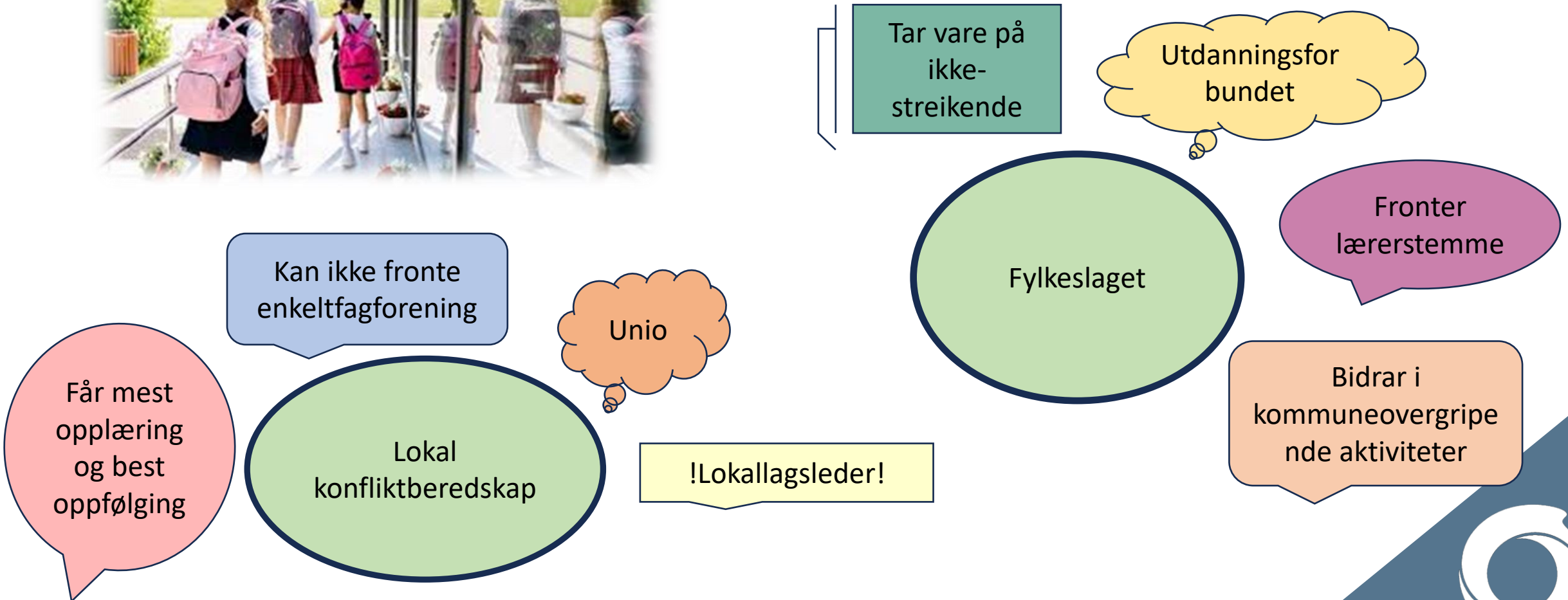
Fylkeslaget
Ikke i
kommandolinja

Anita Karlsen

Ulike roller i konfliktarbeidet

Utdanningsforbundet Nordland

Hva kan du og lokallagsstyret gjøre nå?

Utdanningsforbundet Nordland

- Ha korrekte medlemslister
- Sett dere inn i tariffinfo på nettsidene
- Vær en viktig formidler
- Svar på spørsmål og eventuelle interne høringer, slik at egne medlemmers stemme blir hørt
- Vær aktiv i media for å kunne være en pådriver for godt oppgjør
- Tør å være en motstemme når skole og barnehage blir urettmessig kritisert

Lokale tillitsvalgte er
de viktigste for medlemmene

Anita Karlsen

Og under streiken, da?

Utdanningsforbundet Nordland

Diskuter

- Forrige streik hadde fylkesleder digitale møter med LL/HTV et par ganger i uka etter møter med sentral ledelse.
 - Hvordan funket det da?
 - Forbedringspotensiale?
- Hvordan kan ikke-streikende bidra i en streik?
 - I debatten?
 - Arrangementer?
- Og hva med samarbeid med arbeidsgiver:
 - Hvordan balansere konflikt og samarbeid?
 - Har det vært utfordringer i din kommune om dette tidligere?

Anita Karlsen